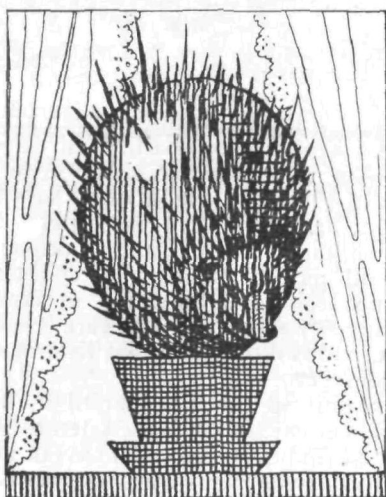

Kaktejica male Mičice

Mičica zelo ljubi živalce. Vse pozna, kar jih je doma, in še drugih veliko, o zelo veliko, kakor je še majcena, Mičica. Videla je že veverico; br, nič posebnega. Ampak, če vidi človek lisico; te res ni v vsakem grmu; ali morda srno, pa divjega petelina na primer; tudi ta ne čepi na sleherni veji. In če pozna še ježka, je to živali kar za lepo prirod-

pisno knjigo. O, pa še niso vse, kar jih je videla Mičica. O vsaki ve nekaj povedati — in prosim, jako resne reči. Veverica ne hodi, temveč plava v zraku in najbrž tudi v vodi, če ji je treba, pravi. O srni je prepričana, da uživa samo cvetje rdeče deteljice; zato je tako lepo suha. O divjem petelinu pove resda samo toliko, kolikor o domačem. Zato pa o ježku ve več. Zjutraj, zelo zgodaj, še sonce spi tedaj, se ježek prikaže iz brloga in se gre — past. Ali je to kaj čudnega? Nič; ker ježek je travo kar od kraja, da je le zelena.

Prosim, to trdi Mičica. In Bog ne daj, da bi se kdo izpozabil in se smejal. Jež se pase in konec, to ne more biti drugače in Mičica joka, če reče kdo, da je. Ježek hodi na pašo skozi trnje in bodice se mu vsadijo v kožo — ali ga mora boleti! Mičici se smili. Sploh ima ježa rada, strašno rada. Ker je tak revež.

Mičica ima mamico tudi rada, strašno rada. Mamica pa njo, kakopal!

Kupila je mamica pred nekaterimi dnevi kaktejico, vso okroglo, vso bodečo. Potisnila jo je v prst v cvetličnem lončku, postavila lonček na okno in kaktejica je zadihala in začela rasti. Rasla je počasi, počasi; kar nič se ni poznalo, da raste.

Ugleda jo na oknu Mičica. Tiho se prisloni k oknu in gleda, gleda. Težke misli se pretakajo po glavi, kakor uganke so, ki jih ni mogoče razvozljati. Tale stvarca v lončku? Kaj le je tole? Okroglo, bodeče, majhno, nič se ne gane, nič ne premakne. Mičica čaka, kar le tiho more; še sapo zadržuje; a ono se ne gane, se prav nič ne zmakne. Je?

»Oh, to je pa ježek!«, poltiho vzklikne.

Seveda je, kaj bi moglo biti sicer; ježek je, zelo droben ježek, še mlad, misli mala. In jo hudo zaskrbi. Ježek je, v zemljici čepi, sama zemljica okrog in okrog. Kje je pa kaj travice? Ojejtata, ježek bo vendar lačen, se zasmili Mičici.

Rahlo objame s tankimi prstki rjavi lonček in ga nese iz hiše na zeleno tratico. Mehka, premehka

otavica poganja iz tratice in jesen rdeče žari v bukovju.

Varno, previdno nagne lonček in strese kaktejico na otavico. Še sama sede zraven, da bo videla, kako se bo ježek pasel. A se ne mara; še prestopiti se noče, še malo ne. Kakor ne bi bil živ. Kakor je bil, tak je.

Mičica čaka na tratnici in gleda.

Mičica gleda in čaka.

Mičica teče k mamici: »Mamica, ježek bo umrl. Nič ne jé, še ne premakne se ne!«

Mamica posluša in posluša, pa ne more razumeti. Potem gre z Mičico in obe gledata bolnega ježka.

Zdaj razume mamica, dobro razume.

»Veš, Mičica, tale ježek jé samo prst. Dali ga bova nazaj v lonček in lonček na okno!«

Dejali sta kaktejico v lonček, lonček na okno.

In rasla je kaktejica in rasla je Mičica. Danes sta obe že veliki in Mičica dobro ve, da se ježek ne pase ne v travi, ne v prsti.

O postanku poštné znamke

Ako dandanes hočete nekaj javiti svojemu prijatelju ali znancu, mu napišete pismo, prilepite prav nič misleči nanj znamko in ga vržete v poštni nabiralnik. Nič se vam ne zdi bolj naravno in preprosto. Plačevanje poštné pristojbine na ta način, da nalepite na poštno pošiljko droben košček barvastega in poslikanega papirja, ki ga lahko kupite v vsaki prodajalni, kjer prodajajo papir in tobak, je res prijetno in praktično. Vseeno pa je dolgo trajalo, preden so praktično izvedli načrt, da bi na ta način plačevali poštnino.

Prve načrte o neki vrsti poštné znamke je že l. 1653. predložil francoski vladi višji državni uradnik De Valléier (izg. de Valeje). Zaprošil je ministrstvo, da mu odobri, da postavi v Parizu nabiralnike, v katere bi metali ljudje pisma, ki so namenjena pariškemu prebivalstvu (to se pravi, da je bila pošta namenjena samo mestu Parizu); pisma bi morala biti ovita v poseben papirnat omot, ki bi ga lahko kupili v nekaterih prodajalnah v Parizu. Misel je bila nova in zelo posrečena. De Valléier je dobil od Ludovika XIV. (1643—1715) pravice in dovoljenje, da to pošto takoj uvede. Toda to novost je sprejelo pariško prebivalstvo z omalovaževanjem in posmehovanjem; posebno poštni nabiralniki so se zdeli Parižanom smešni in metali so v nje

najrazličnejše predmete, samo pisem ne. Poskus je propadel in duhovitemu izumitelju ni ostalo nič drugega, nego da svoje nabiralnike zopet pobere in opusti svojo sijajno misel.

Točno po 180 letih l. 1833. je pa že drugi Francoz, Emile de Girardin (izg. Žirarden), predlagal, da naj se na Francoskem, kjer so plačevali poštnino v denarju po oddaljenosti kraja, kamor je bilo pismo namenjeno, uvede enaka cena za vse poštné pošiljke, pa naj pridejo iz kateregakoli mesta ali naj gredo kamorkoli. Ta predlog, v katerem tiči temelj današnjega plačevanja poštnine, pa ni bil sprejet in de Girardin je moral čakati do l. 1849., da je prodl s svojim načrtom. Tega leta je namreč francoska država upeljala poštno znamko, potem ko je počakala, kako se je obnesla ta novost na Angleškem.

Prva poštna znamka se je torej pojavila na Angleškem. Leta 1837. je napisal Sir Roland Hill drobno knjigo, v kateri je obrazložil popolnoma nov način plačevanja poštnih pristojbin; plača naj se en penny za vsako pismo, pa naj bo namenjeno kamorkoli. 6. maja leta 1840. so izdali res prve znamke, take kakor jih uporabljamo še danes. Razlikovale so se od današnjih le v tem, da niso bile nazobčane, temveč so jih rezali kar s škarjami. Na njih